

1. Interpelácia poslanca Národnej rady Slovenskej republiky J. Mičovského na dočasne povereného ministra životného prostredia Slovenskej republiky J. Budaja podaná 17. januára 2023 vo veci problematiky výpočtu účelovej finančnej rezervy, ktorú musia vytvárať prevádzkovatelia skládok odpadov

Ján Mičovský
poslanec Národnej rady Slovenskej republiky

KANCELÁR: PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY	
Dátum zaevidovania: 17. 12. 2022	
Číslo spisu:	72022-4/2023
Listy: 1	Prílohy: 1/3
RZ	Bratislava 21.12.2022 LU

Vážený pán minister,

v súlade s ust. čl. 80 zákona č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky v platnom znení a ust. § 129 zákona č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v platnom znení si Vám dovoľujem podať nasledovnú interpeláciu týkajúcu sa výpočtu účelovej finančnej rezervy, ktorú musia vytvárať prevádzkovatelia skládok odpadov. K dokumentovaniu tejto problematiky použijem prípad, na ktorý ma upozornila spoločnosť SARO Slovakia s.r.o., ktorá je majiteľom skládky Šemetkovce. Táto spoločnosť mi oznámila nasledovné:

Dňa 18.2.2018 sa naša spoločnosť SARO Slovakia s.r.o. stala vlastníkom Skládky nie nebezpečného odpadu Šemetkovce na základe kúpnej zmluvy, ktorú sme kúpili ako časť podniku v konkurze.

Túto skutočnosť sme v zákonnej lehote do 10 dní oznámili Slovenskej inšpekcii životného prostredia Košice (ďalej ako „SIŽP KE“). V kúpnej zmluve sa spoločnosť SARO Slovakia s.r.o. zaviazala, že dorovná sumu UFR, ktorú mal odvádzať bývalý majiteľ a prevádzkovateľ skládky. UFR je vlastne poplatok, za každú uloženú tonu odpadu (prepočet z m³ na 1 tonu pri určitej miere zhutnenia odpadu), ktorá sa vytvára za účelom budúcej rekultivácie, uzatvorenia a monitoringu uzavretého telesa skládky po vyčerpaní jej kapacity. Tento poplatok sa vypočítava pri projektovaní budúcej skládky a je súčasťou projektovej dokumentácie v časti, kde sú navrhnuté budúce investičné náklady. Keďže sme pri procese kúpy časti podniku nemali k dispozícii projektovú úplnú projektovú dokumentáciu, nevedeli sme, že výška tejto UFR bola vypočítaná nesprávne.

Dňa 3.6.2022 bola vypracovaná a doručená správa o Environmentálnej kontrole č.57/2020/P kontrolného organu SIŽP Košice v ktorej sa konštatuje, že prevádzkovateľ neodviedol UFR za roky 2019-2021.

SIŽP vykonal výpočet UFR za roky 2012-2017 na základ ustanovenia §12 Vyhl. 372/2015 Z.z., za rok 2018 Zák. 79/2015 Z.z., §13 Vyhl. MZP SR 382/2018, za roky 2019-2021 podľa vzorca uvedeného v prílohe č. 5 Vyhl. MZP SR 382/2018.

Spôsob výpočtu UFR vychádza z výšky projektovou dokumentáciou navrhovaných investičných nákladov na uzavretie, rekultiváciu a monitoring /ďalej navrhovaných investičných nákladov, NIN/ upravenú o mieru inflácie a množstva uloženého odpadu za kalendárny rok v m³ /na základe ročnej topografie/.

SIŽP počítala s NIN na rekultiváciu, uzavretie a monitoring 1 etapy v objeme 80 509 m³ z roku 2011, ktoré boli na úrovni 456 483,66 €, upravené o infláciu za obdobie 2011-2021 narástli na celkovú sumu 568 626,22 €.

Prevádzkovateľovi bola v roku 2021 schválená projektová dokumentácia na Rekultiváciu, uzavretie a monitoring, ktorej súčasťou bol aj aktualizovaný rozpočet NIN na 1 etapu v sume 227 974,31 € a monitoring 1. etapy a 2. etapy 1. časť - 24 000,17 čiže spolu 251 974,48 €.

Pri porovnaní samotných NIN je evidentný značný nesúlad medzi kalkuláciou z roku 2011 a 2021. Prevádzkovateľ SARO Slovakia nedisponuje pôvodným rozpočtom z 2011 a teda nevie prečo vznikol tak veľký finančný rozdiel v nákladoch.

SIŽP neuznáva prepočet UFR na základe kalkulácie z roku 2021, pričom tvrdí, že táto UFR má byť schválená SIŽP čo podľa našich vedomostí nemá oporu v legislatíve.

Taktiež zmenou projektovej dokumentácie v roku 2021 sa výpočet z roku 2011 stáva neaktuálnym, nakoľko dochádza aj k zmene tvaru telesa skládky (tzv. kazety) určenej k rekultivácii.

Posledná schválená projektová dokumentácia s rozpočtom (Rozhodnutie IZP zo dňa 4.10.2021) počíta s odvodom UFR 2,19€/m³ uloženého odpadu.

SIŽP pri kontrole počíta s odvodom 5,67€/m³ z roku uloženého odpadu čo je viac ako 2,5 násobok prepočtu nákladov podľa Ing. Katrenčíka zo spoločnosti DEPONIA s.r.o. (ako odborne spôsobilej osoby) z 7/2021.

Preto navrhujeme prepočet a tvorbu celej UFR aj spätne podľa Prepočtu z roku 2021, (2,19€/m³) čo by podľa priloženej tabuľky znamenalo tvorbu UFR k 31.12.2021 vo výške 155 229,17 €, pričom SARO odviedlo k 31.12.2021 sumu 123 561,91 €. SIŽP sme navrhli vypracovanie odborného posudku, čo jeho zástupcovia úplne odignorovali. Máme hlavne zato, že UFR je neúmerne vysoká a naša spoločnosť pri výkone rekultivácie, uzavretia a monitoringu nedokáže preukázať účelné využitie prostriedkov určených na tento proces. Prostriedky, ktoré vytvárajú UFR sú uložené v štátnej pokladnici a teda, všetky náklady spojené s týmito procesmi sú len refundované na základe reálne preukázaných nákladov, kde zákon hovorí, že musia byť tieto prostriedky využité účelne. Ak ich nedokážeme reálne minúť, tak zákon počíta s ich vrátením po ukončení obdobia monitoringu, čo je 30 rokov po uzatvorení, čo je z nášho pohľadu neúmerne dlhá doba. Ako podporné materiály prikladáme potvrdenia o výške UFR pri iných skládkach na území SR, kde je výška UFR stanovená v násobkoch nižšia. Z nášho pohľadu sú rozhodnutia SIŽP šikanózne a úradníci úplne odmietajú nájsť kompromisné riešenie. Hľadáme cestu ako túto legislatívnu diery odstrániť, nakoľko takto vysoká, môže byť pre ktorúkoľvek súkromnú spoločnosť v dnešnej dobe úplne likvidačná.

Súčasná legislatíva však nerieši situáciu, keď sa zistí rozdiel medzi rozpočtovanými nákladmi na rekultiváciu v minulom období (Ekoservis 2012-2020) a skutočnými nákladmi zistenými podľa súčasných cien (SARO 2021),

- **napr. z dôvodu poklesu cien materiálov a služieb**
- **zmeny rozsahu rekultivovanej plochy**

- **chybne vypočítanej UFR**

Navrhujeme zapracovať možnosť spätného prepočítania NIN podľa poslednej schválenej projektovej dokumentácie a aktuálnych rozpočtových nákladov.

V prípade zistenia kladného rozdielu medzi odvedenou a aktuálne schválenou UFR by bol preplatok vrátený.

V prípade zistenia záporného rozdielu by bol prevádzkovateľ povinný tento rozdiel doplatiť.

Tolko z podnetu, ktorý som obdržal. Na jeho základe považujem za správne získať Vaše odpovede na nasledovné otázky:

1. Existuje miera voľnosti pri výpočte UFR? Ak áno, čím je určená?
2. Ak objektívne vzniknú dva výrazne rozdielne výpočty UFR, obidva vypracované oprávnenou osobou, aké sú povinnosti, resp. možnosti inšpekcie pri riešení takéhoto rozporu?
3. Zvažuje Ministerstvo životného prostredia SR upraviť súčasný spôsob výpočtu UFR? Ak áno, ako?
4. Má Ministerstvo životného prostredia SR možnosť v konkrétnom prípade skládky Šemetkovce posúdiť rozhodnutie Slovenskej inšpekcie životného prostredia Košice a prípadne ho upraviť spôsobom, ktorý by zmiernil tvrdosť súčasného rozhodnutia inšpekcie? Ak áno, využije ju?

Vážený pán minister,

ďakujem za odpovede na moje otázky. Verím, že poslúžia tomu, aby čoraz dôležitejšia problematika odpadov bola riešená v prospech krajiny.

Ďakujem. Skončil som.

S úctou

**Vážený pán
Ján Budaj
Minister životného prostredia Slovenskej republiky
Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Námestie Ľudovíta Štúra 1
812 35 Bratislava**